نتایج طرح آمارگیری نیروی کار – تابستان ۱۴۰۲

http://Amar.Golestanmporg.ir

http://Simabar.Golestanmporg.ir

تهیه شده در معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گلستان

مقدمه :

"طرح آمارگیری نیروی کار" بر اساس نیاز برنامه‌ریزان و با هدف شناخت ساختار و وضعیت جاری نیروی کار و تغییرات آن اجرا می‌شود. این هدف از طریق **"برآورد شاخص‌های فصلی و سالانه‌ی نیروی کار در سطح کل کشور و استان‌ها"**، **"برآورد تعداد سالانه در سطح کل کشور و استان‌ها"**، **"برآورد تغییرات فصلی و سالانه‌ی شاخص‌های نیروی کار در سطح کل کشور و استان‌ها"** و **"برآورد تغییرات سالانه‌ی شاخص‌های نیروی کار در سطح استان‌ها"** تأمین می‌شود. این طرح منطبق بر آخرین توصیه‌های سازمان بین‌المللی کار بوده و برای مقایسه بین‌المللی شاخص‌های نیروی کار، امکان بهتری را فراهم می‌کند.

جامعه تحت پوشش طرح آمارگیری نیروی کار مجموعه افرادی است که طبق تعریف، عضو خانوارهای معمولی ساکن یا گروهی در نقاط شهری یا روستایی کشور هستند. لذا، این طرح اعضای خانوارهای معمولی غیرساکن و اعضای خانوارهای مؤسسه‌ای را پوشش نمی‌دهد.

خلاصه یافته‌ها :

- نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر در استان گلستان ۴۰/۲ درصد و در کل کشور ۴۱/۶ درصد می‌باشد. استان گلستان از نظر شاخص نرخ مشارکت اقتصادی در جایگاه ۲۰ ام کشور قرار دارد.

- نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر در استان گلستان ۹/۶ درصد و در کل کشور ۷/۹ درصد می‌باشد. استان گلستان از نظر شاخص نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر در جایگاه ۲۴ ام کشور قرار دارد.

- نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۴ ساله نشان می‌دهد که میزان بیکاری در این گروه سنی در استان گلستان برابر ۲۸/۵ درصد و در کل کشور برابر ۲۰/۱ درصد می‌باشد. استان گلستان از این حیث در جایگاه ۲۶ قرار دارد.

- سهم جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص در استان نشان می‌دهد که ۱۸/۱ درصد جمعیت شاغل دارای اشتغال ناقص زمانی هستند و این درحالی است میزان این شاخص در کل کشور ۷/۹ درصد می‌باشد. استان گلستان از نظر شاخص سهم جمعیت شاغل دارای اشتغال ناقص زمانی در جایگاه ۳ ام کشور قرار دارد. به عبارت دیگر، ۲ استان سهم اشتغال ناقص زمانی بالاتری نسبت به استان گلستان دارند.

- سهم اشتغال بخش‌های عمده اقتصادی استان گلستان شامل : بخش خدمات با ۵۲/۶ درصد، بخش صنعت با ۲۷/۴ درصد و بخش کشاورزی با ۲۰/۱ درصد که این شاخص در کل کشور برابر است با : بخش خدمات ۵۰/۵ درصد، بخش صنعت ۳۴/۰ درصد و بخش کشاورزی با ۱۵/۵ درصد. استان گلستان از نظر سهم شاغلان بخش خدمات در جایگاه ۵، بخش صنعت در جایگاه ۲۶ و در بخش کشاورزی جایگاه ۱۱ قرار دارد.

الف- نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت)

جمعیت فعال اقتصادی، تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر (حداقل سن تعیین شده)، که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار)، جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

نرخ مشارکت اقتصادی : عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۵ ساله و بیش‌تر به جمعیت در سن کار، ۱۵ ساله و بیش تر، ضرب در ۱۰۰

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر در تابستان ۱۴۰۲ کل کشور و استان گلستان نشان می‌دهد که در کل کشور ۴۱/۶ درصد و در استان گلستان ۴۰/۲ درصد جمعیت در سن کار (۱۵ ساله و بیش‌تر) از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند؛ یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. (**نمودار ۱**)

مقایسه تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور و استان گلستان در تابستان ۱۴۰۲ با فصل مشابه سال قبل (تابستان ۱۴۰۱) و فصل قبل (بهار ۱۴۰۲)، به تفکیک جنسیت و سکونت در **جدول ۱** آورده شده است.

بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی استان گلستان نشان می‌دهد که این شاخص، در استان گلستان نسبت به فصل مشابه در سال قبل (تابستان ۱۴۰۱)، **۲/۹ درصد افزایش** و نسبت به فصل قبل (بهار ۱۴۰۲) **۰/۶ درصد افزایش** داشته است.

چکیده نتایج طرح آمارگیری نیروی کار – تابستان ۱۴۰۲

جدول ۱- نرخ مشارکت اقتصادی استان گلستان و کل کشور

سال / فصل		کل	جنسیت		سکونت	
			مرد	زن	شهری	روستایی
کل کشور	تابستان ۱۴۰۱	۴۱.۰	۶۸.۴	۱۳.۷	۴۰.۴	۴۳.۱
	بهار ۱۴۰۲	۴۱.۲	۶۸.۳	۱۴.۱	۴۰.۵	۴۳.۶
	تابستان ۱۴۰۲	۴۱.۶	۶۸.۶	۱۴.۶	۴۱.۰	۴۳.۶
استان گلستان	تابستان ۱۴۰۱	۳۷.۳	۶۴.۳	۱۰.۹	۳۷.۵	۳۷.۰
	بهار ۱۴۰۲	۳۹.۵	۶۵.۹	۱۲.۸	۳۹.۷	۳۹.۳
	تابستان ۱۴۰۲	۴۰.۲	۶۷.۸	۱۳.۶	۴۱.۶	۳۸.۳

نمودار ۱- مقایسه نرخ مشارکت اقتصادی استان گلستان و کشور

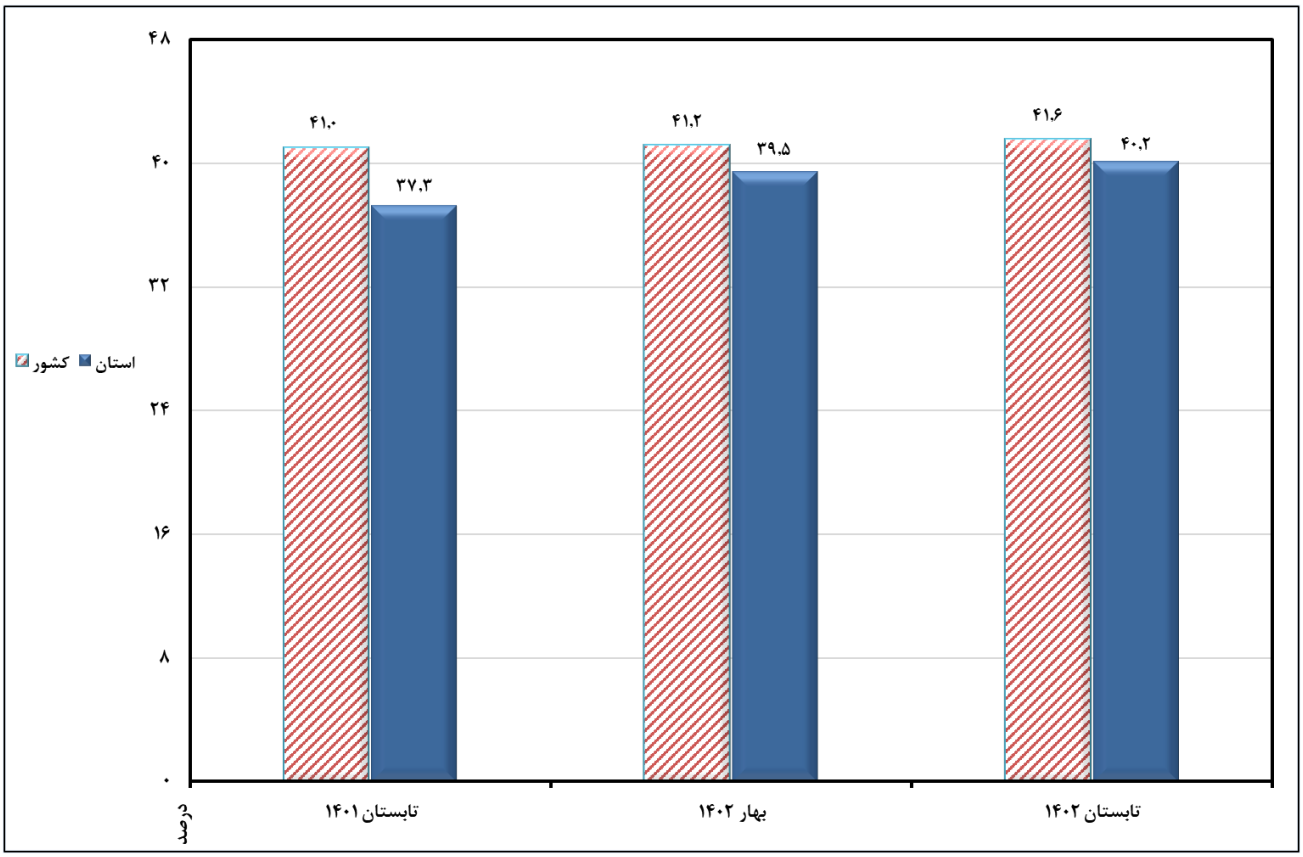

بررسی نرخ مشارکت استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲، نشان می‌دهد استان زنجان با ۵۱/۵ درصد بالاترین نرخ و استان کهکیلویه و بویراحمد با ۳۲/۵ درصد پایین‌ترین نرخ مشارکت را در بین استان‌های کشور دارا هستند. استان گلستان از نظر شاخص نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت) در جایگاه ۲۰ کشور قرار دارد. (**نمودار ۲**)

نمودار ۲- مقایسه نرخ مشارکت استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲

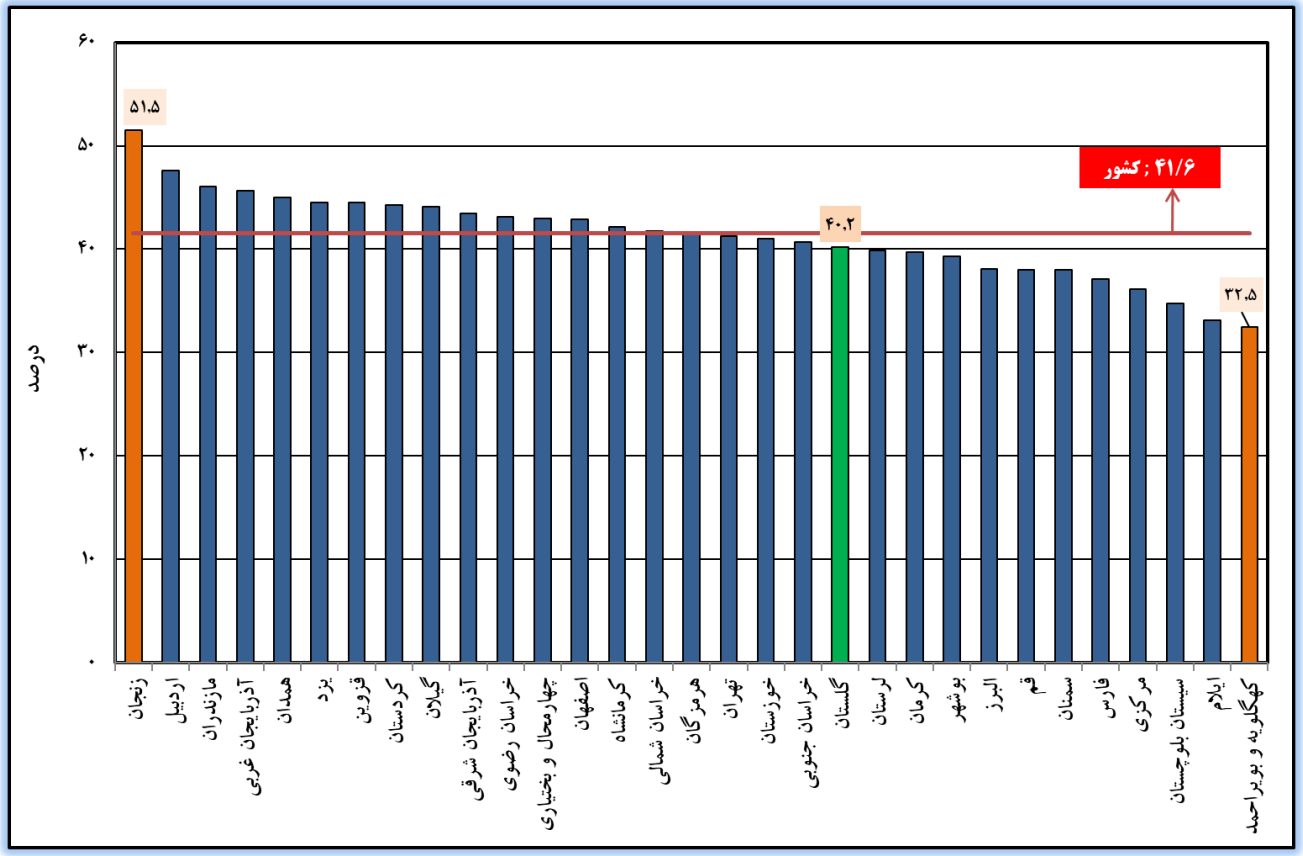

میزان تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل مشابه سال قبل (تابستان ۱۴۰۱) نشان می‌دهد که این تغییرات در ۲۰ استان افزایشی و در ۱۱ استان کاهش داشته است که استان گلستان از این حیث در جایگاه ۱ کشور قرار دارد. **(نمودار ۳)**

نمودار۳- میزان تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل مشابه سال قبل (تابستان ۱۴۰۱)

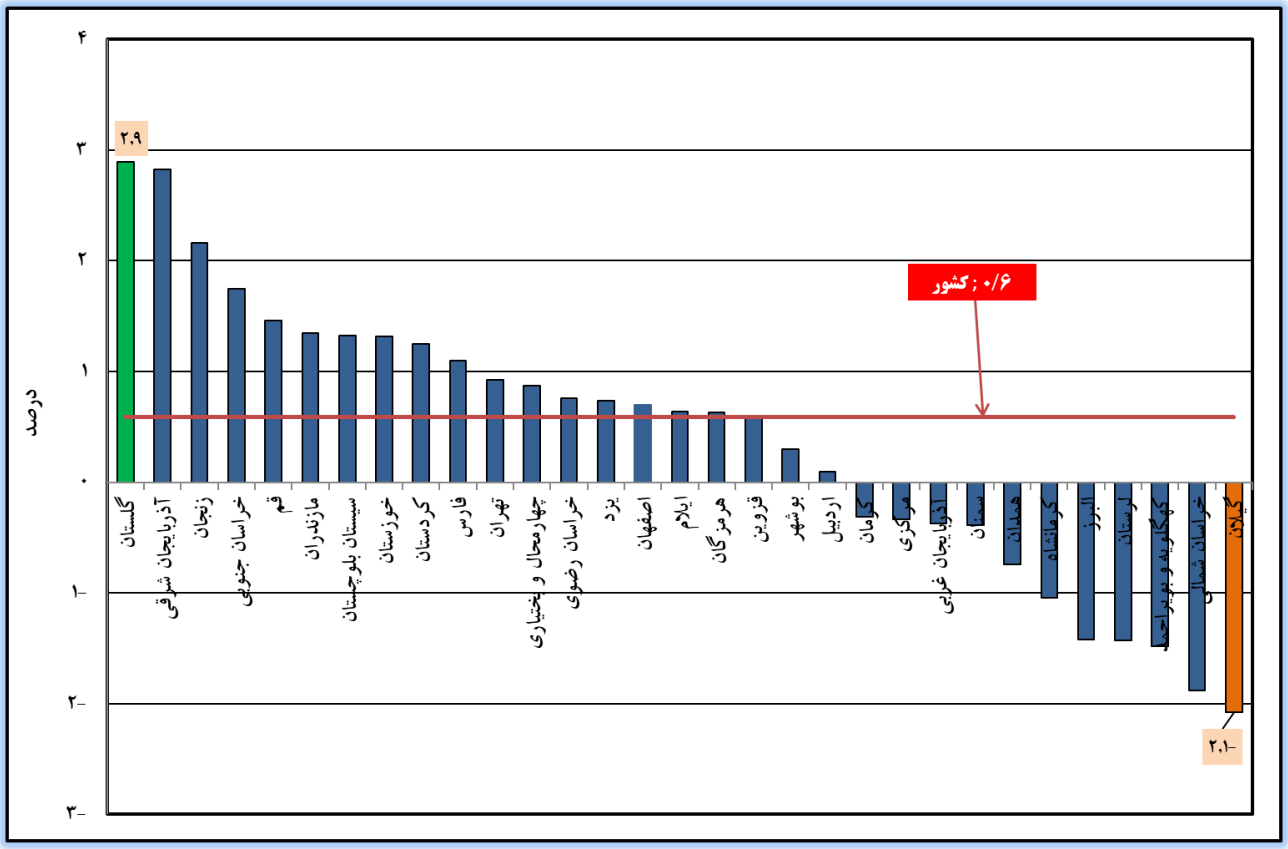

میزان تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل قبل (بهار ۱۴۰۲) نشان می‌دهد که این تغییرات در ۲۰ استان افزایش، در ۱۱ استان کاهش، در استان گلستان ۰/۶ درصد افزایش داشته است که استان گلستان از این حیث در جایگاه ۹ کشور قرار دارد. (**نمودار ۴**)

نمودار ٤- میزان تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های کشور در تابستان ١٤٠٢ نسبت به فصل قبل (بهار ١٤٠٢)

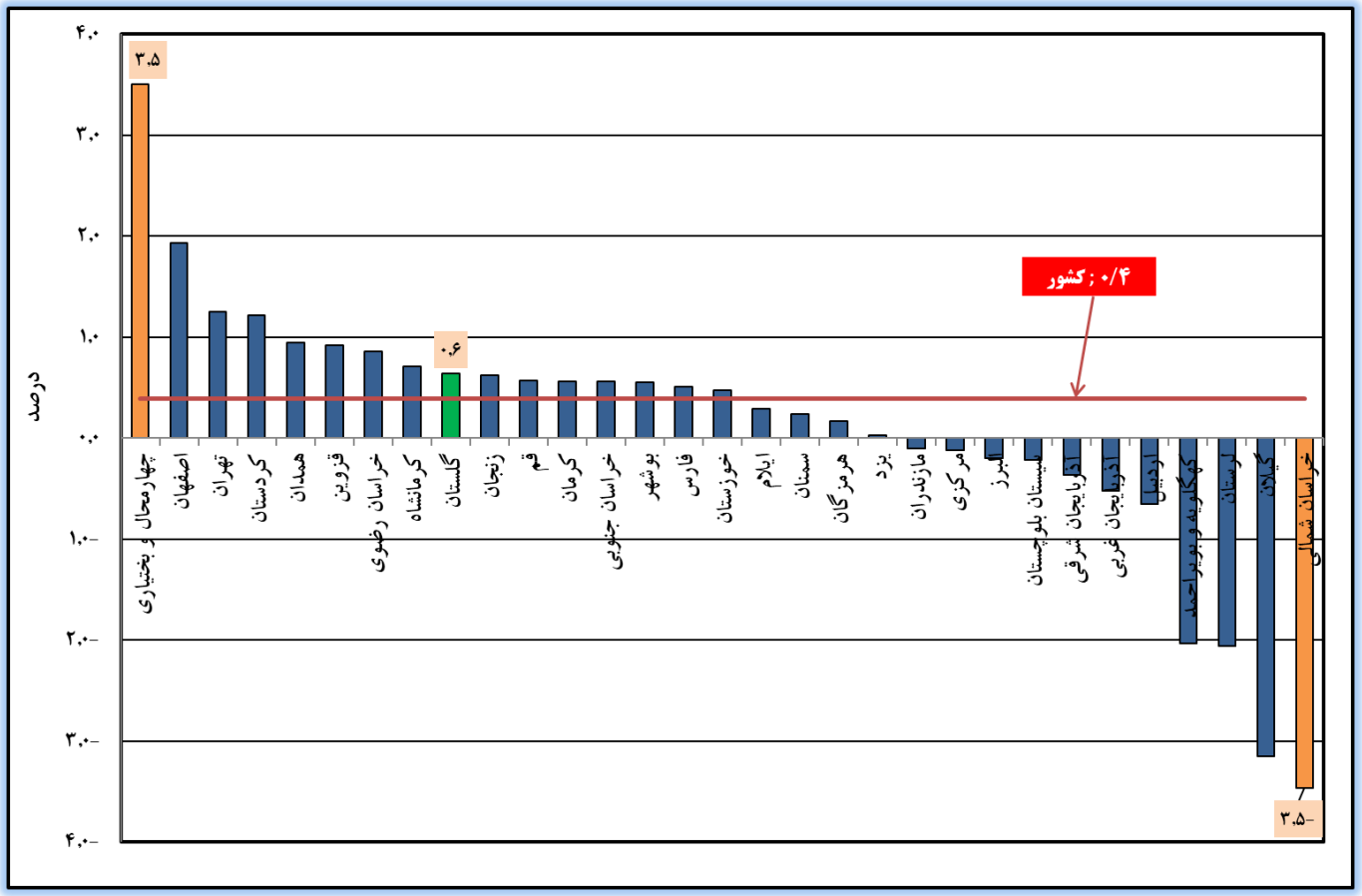

ب- نرخ بیکاری :

بیکار به تمام افراد ۱۵ ساله و بیشتر اطلاق می‌شود که:

۱- در هفته مرجع فاقد کار باشند (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشند).

۲- در هفته مرجع و یا هفته بعد از آن آماده برای کار باشند (برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی آماده باشند).

۳- در هفته مرجع و سه هفته قبل از آن جویای کار باشند (اقدامات مشخصی را به منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری و یا خوداشتغالی به‌عمل آورده باشند).

افرادی که به دلیل آغاز به کار در آینده و یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جویای کار نبوده، ولی فاقد کار و آماده برای کار بوده‌اند نیز بیکار محسوب می‌شوند.

نرخ بیکاری : عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، ضرب در ۱۰۰.

بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر استان گلستان و کشور نشان می‌دهد که در استان گلستان ۹/۶ درصد و در کل کشور ۷/۹ درصد از جمعیت فعال، بیکار بوده‌اند.

براساس این نتایج، استان گلستان دارای نرخ بیکاری (۱۷/۱ درصد) در زنان و (۸/۰ درصد) در مردان می‌باشد. همچنین نرخ بیکاری استان گلستان در نقاط روستایی (۱۰/۱ درصد) و در نقاط شهری (۹/۳ درصد) بوده است.

بررسی تغییرات نرخ بیکاری استان گلستان نشان می‌دهد که این شاخص، نسبت به فصل مشابه سال قبل (تابستان ۱۴۰۱)، ۲/۱ درصد **افزایش** و نسبت به فصل قبل (بهار ۱۴۰۲) ۰/۵ درصد **افزایش** داشته‌اند. **(جدول ۲ و نمودار ۵)**

جدول ۲- نرخ بیکاری استان گلستان و کشور

سال / فصل		کل	جنسیت		سکونت	
			مرد	زن	شهری	روستایی
کل کشور	تابستان ۱۴۰۱	۸.۹	۷.۳	۱۷.۲	۹.۶	۶.۸
	بهار ۱۴۰۲	۸.۲	۶.۸	۱۴.۸	۹.۰	۵.۶
	تابستان ۱۴۰۲	۷.۹	۶.۳	۱۵.۴	۸.۸	۵.۰
استان گلستان	تابستان ۱۴۰۱	۷.۶	۶.۹	۱۱.۵	۶.۸	۸.۵
	بهار ۱۴۰۲	۹.۲	۷.۹	۱۵.۸	۹.۰	۹.۳
	تابستان ۱۴۰۲	۹.۶	۸.۰	۱۷.۱	۹.۳	۱۰.۱

نمودار ۵- نرخ بیکاری استان گلستان و کشور

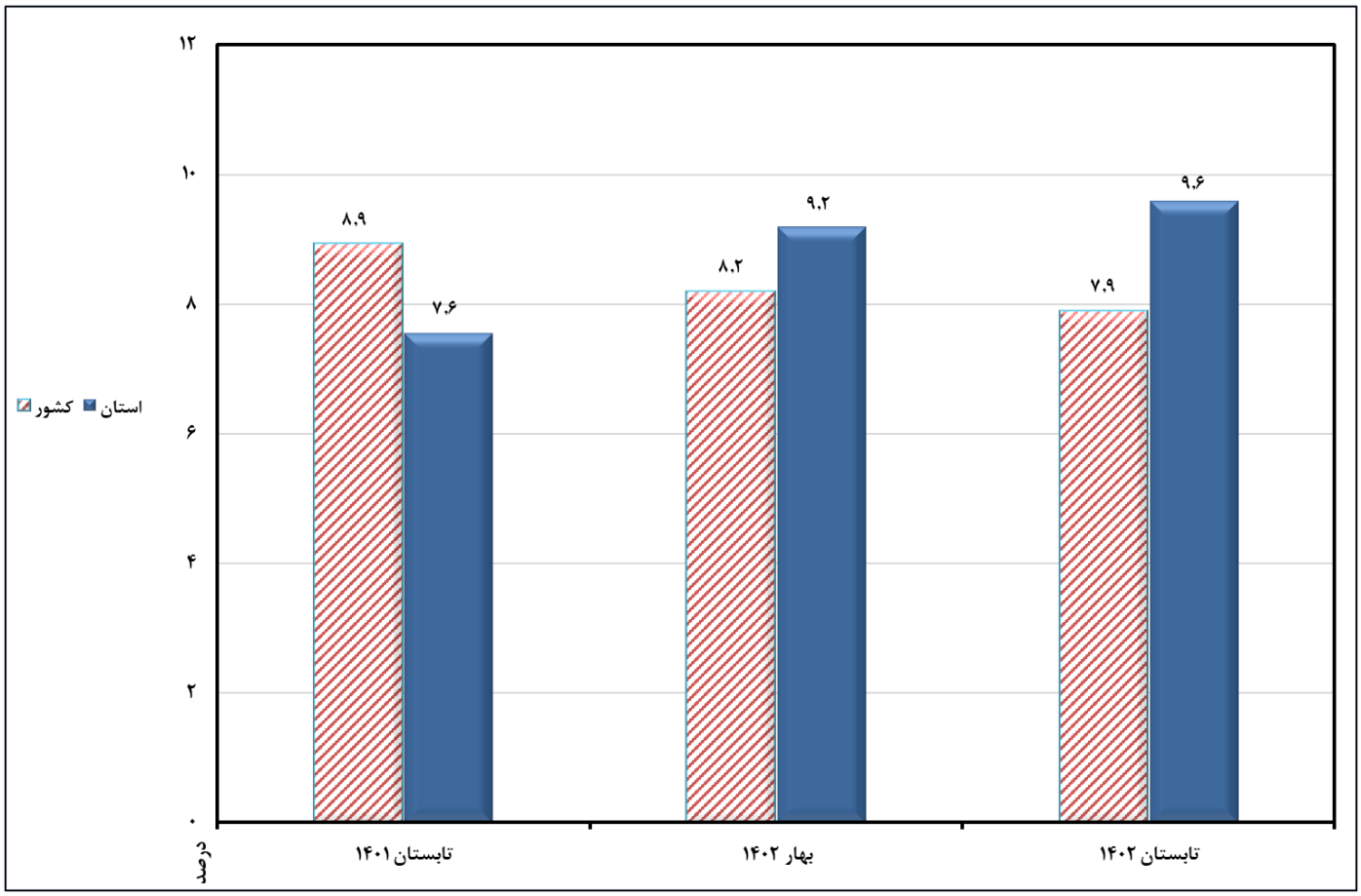

بررسی نرخ بیکاری استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲، نشان می‌دهد استان آذربایجان غربی با ۵/۱ درصد پایین‌ترین نرخ و استان سیستان و بلوچستان با ۱۲/۵ درصد بالاترین نرخ بیکاری را در بین استان‌های کشور دارا هستند. استان گلستان از نظر شاخص نرخ بیکاری در جایگاه ۲۴ کشور قرار دارد. (**نمودار ۶**)

نمودار ٦- مقایسه نرخ بیکاری استان‌های کشور در تابستان ١٤٠٢

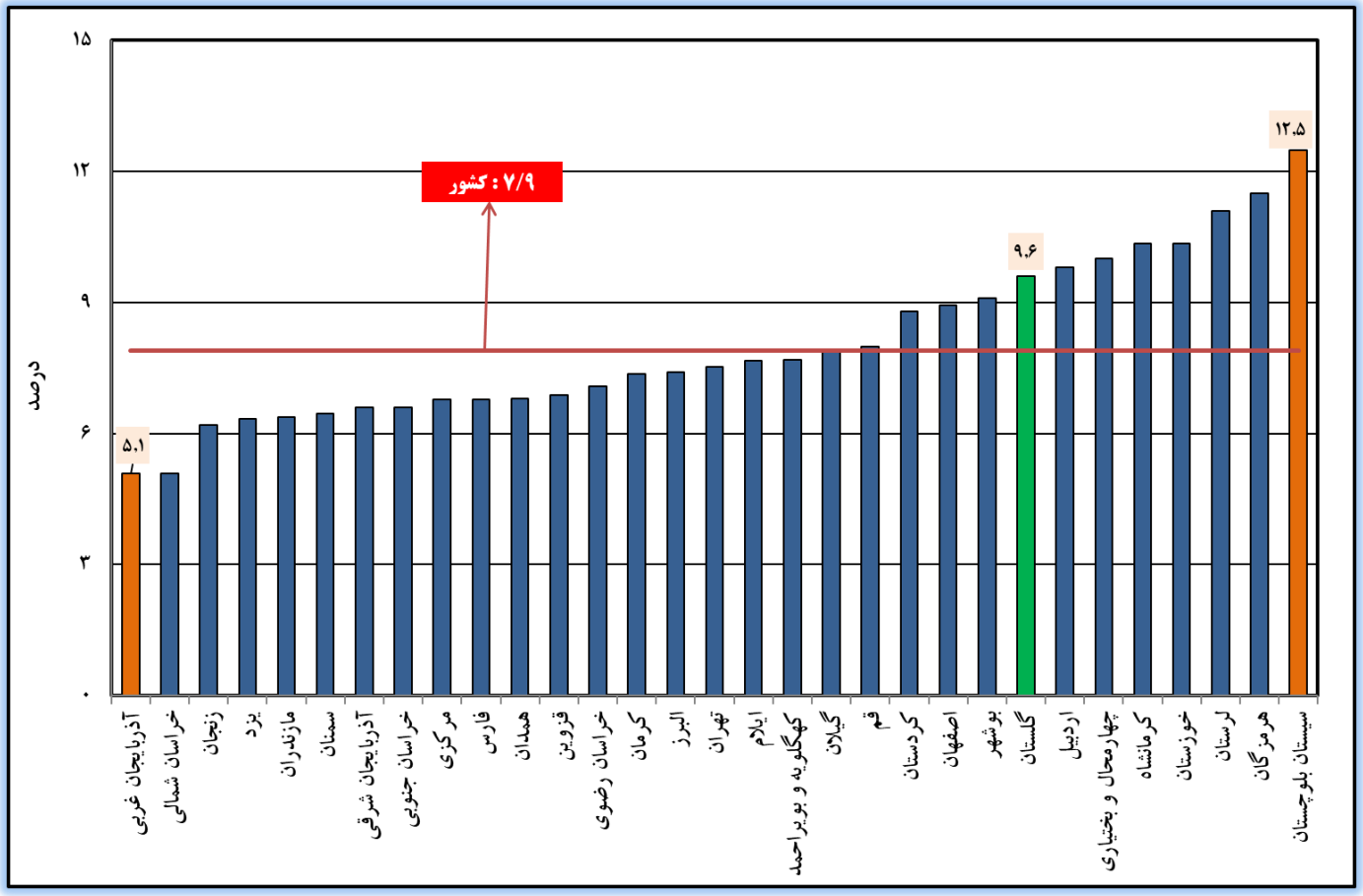

میزان تغییرات نرخ بیکاری استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل مشابه سال قبل (تابستان ۱۴۰۱) نشان می‌دهد که این تغییرات در ۲۱ استان کاهش و در ۱۰ استان افزایش داشته است و استان گلستان از این حیث در جایگاه ۳۱ در بین استان‌های کشور قرار دارد. (**نمودار ۷**)

نمودار ۷- میزان تغییرات نرخ بیکاری استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل مشابه سال قبل(تابستان ۱۴۰۱)

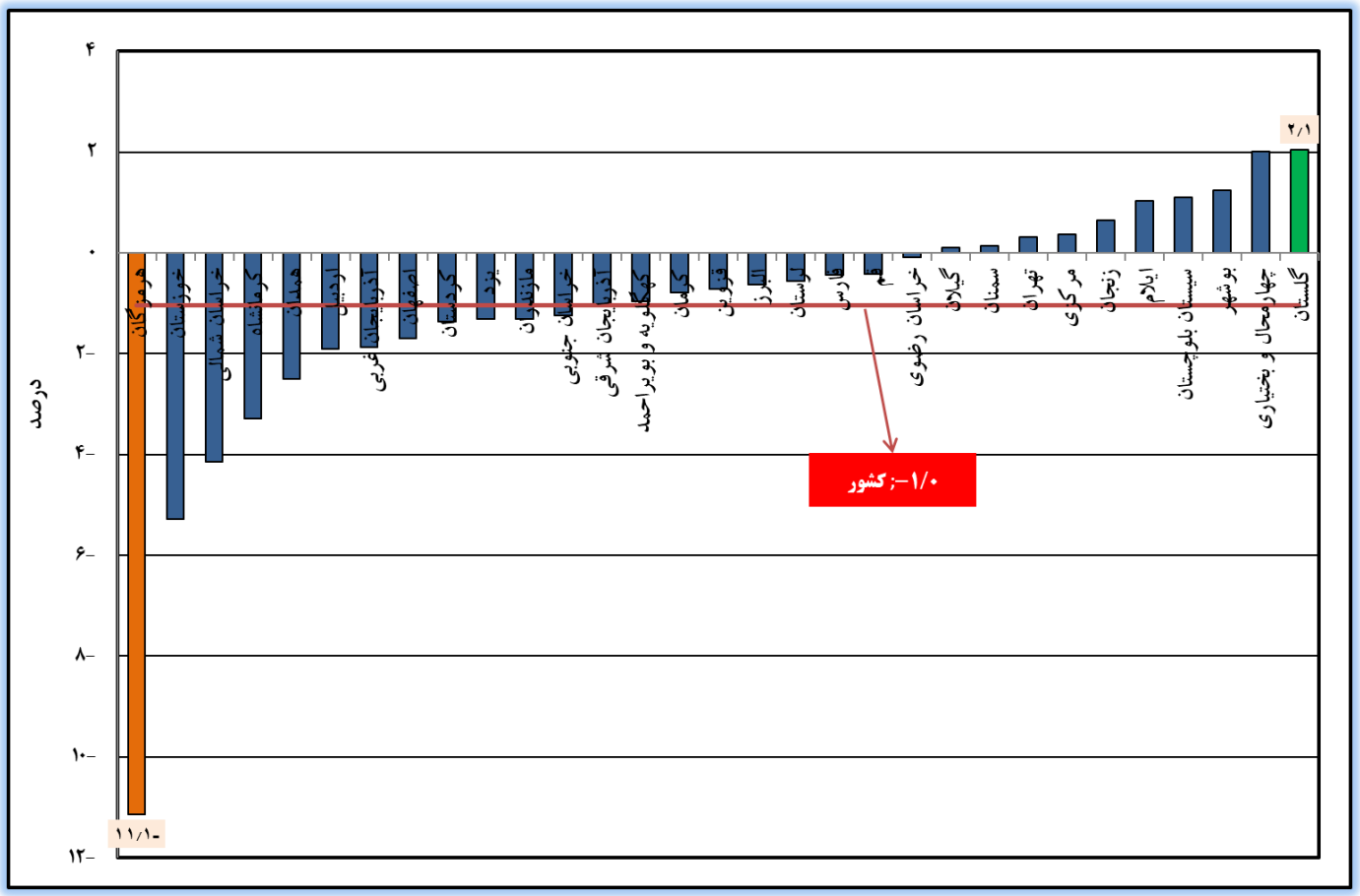

میزان تغییرات نرخ بیکاری استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل قبل (بهار ۱۴۰۲) نشان می‌دهد که این تغییرات در ۲۰ استان کاهش و در ۱۱ استان افزایش داشته است که استان گلستان از این حیث در جایگاه ۲۳ کشور قرار دارد. (**نمودار ۸**)

نمودار ۸- میزان تغییرات نرخ بیکاری استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲ نسبت به فصل قبل (بهار ۱۴۰۲)

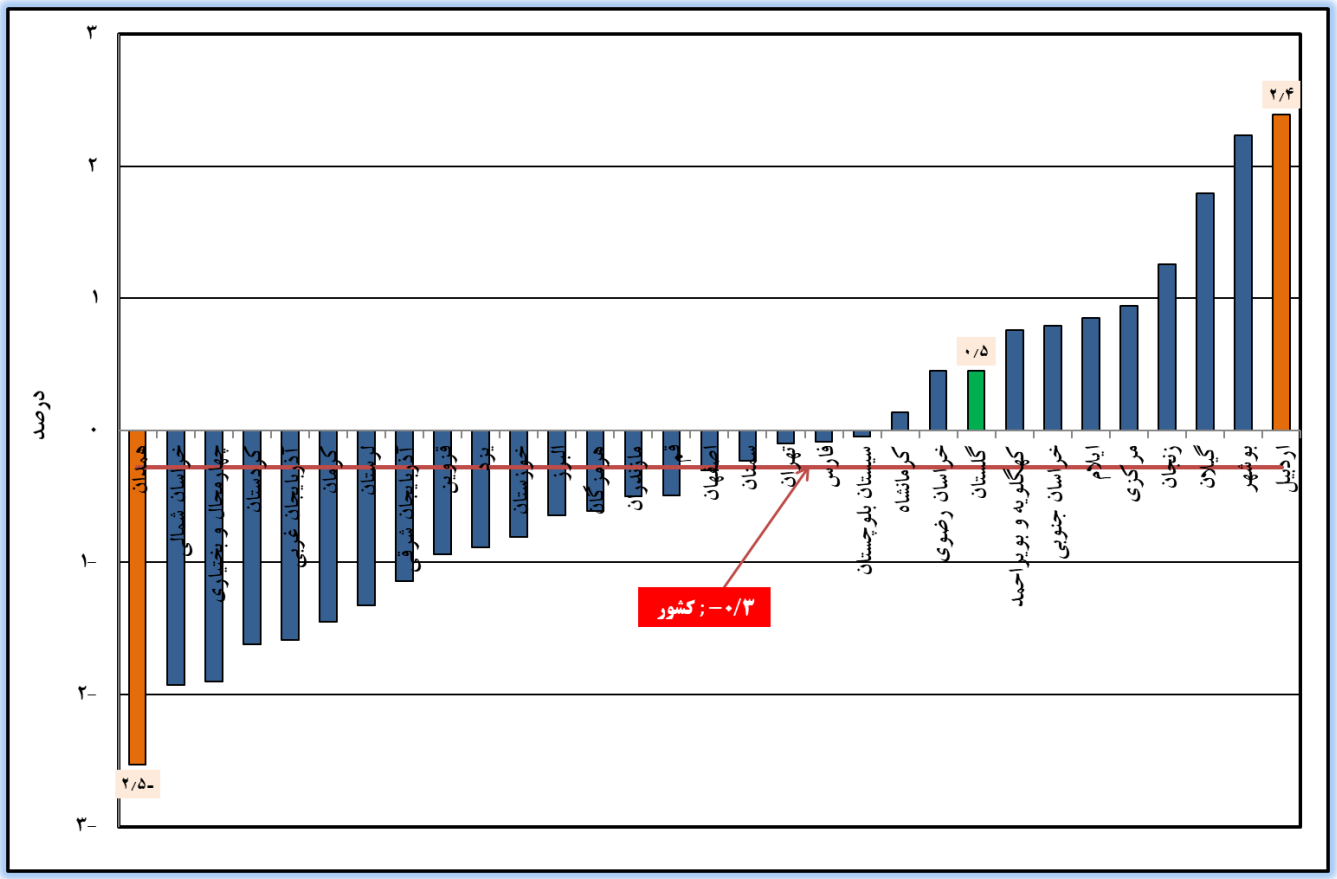

نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۴ ساله نشان می‌دهد که میزان بیکاری در این گروه سنی در استان گلستان برابر ۲۸/۵ درصد و در کل کشور برابر ۲۰/۱ درصد می‌باشد. استان گلستان از این حیث در جایگاه ۲۶ در بین استان‌های کشور قرار دارد. **(نمودار ۹)**

این نرخ بیکاری در استان گلستان برای مردان ۲۶/۵ درصد و برای زنان ۴۱/۱ درصد و برای نقاط شهری ۲۸/۱ درصد و برای نقاط روستایی ۲۸/۷ درصد است.

نمودار ۹- مقایسه نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۴ ساله استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲

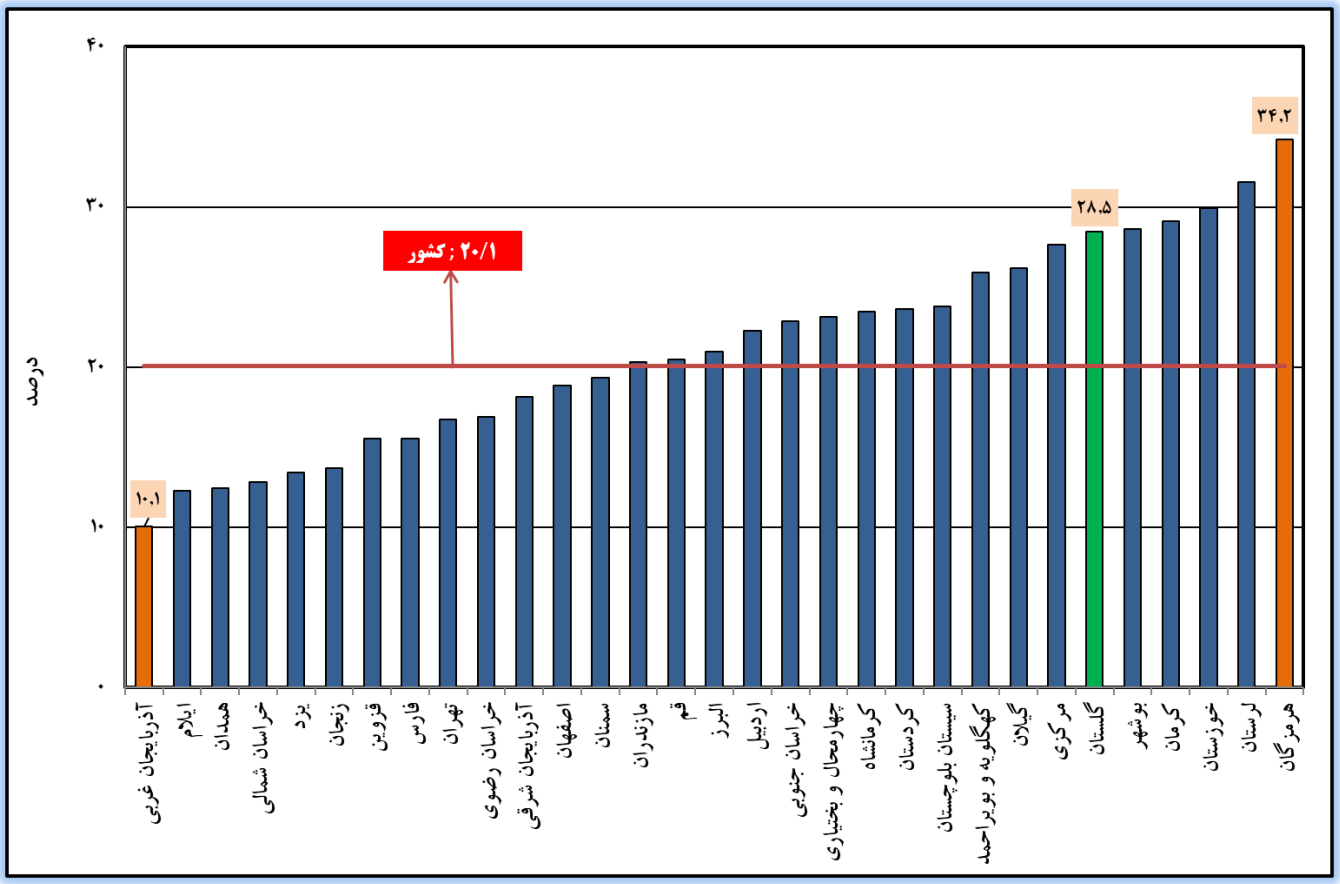

ج – سهم اشتغال ناقص زمانی :

افراد دارای اشتغال ناقص زمانی، شامل تمام شاغلانی است که در هفته مرجع، حاضر در سر کار یا غایب موقت از محل کار بوده، به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیش‌تر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و ... کمتر از ۴۴ ساعت کار کرده، خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده‌اند. مجموع ساعت کار اضافی است که افراد دارای اشتغال ناقص تمایل به انجام آن دارند (تا سقف ۴۴ ساعت).

سهم اشتغال ناقص زمانی : عبارت است از نسبت جمعیت دارای اشتغال ناقص به جمعیت شاغل، ضرب در ۱۰۰.

سهم اشتغال ناقص زمانی در تابستان ۱۴۰۲ برای استان ۱۸/۱ درصد و کل کشور، ۷/۹ درصد بوده است که از این حیث، استان گلستان جایگاه ۳ را در بین استان‌های کشور دارا می‌باشد. بر اساس نتایج بدست آمده از این شاخص در تابستان ۱۴۰۲، استان خراسان شمالی با سهم ۲۰/۵ درصد بیشترین و استان تهران با سهم ۲/۲ درصد کمترین سهم اشتغال ناقص زمانی را دارا بوده‌اند. **(نمودار ۱۰)**

نمودار ۱۰– مقایسه سهم جمعیت شاغل دارای اشتغال ناقص زمانی استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲

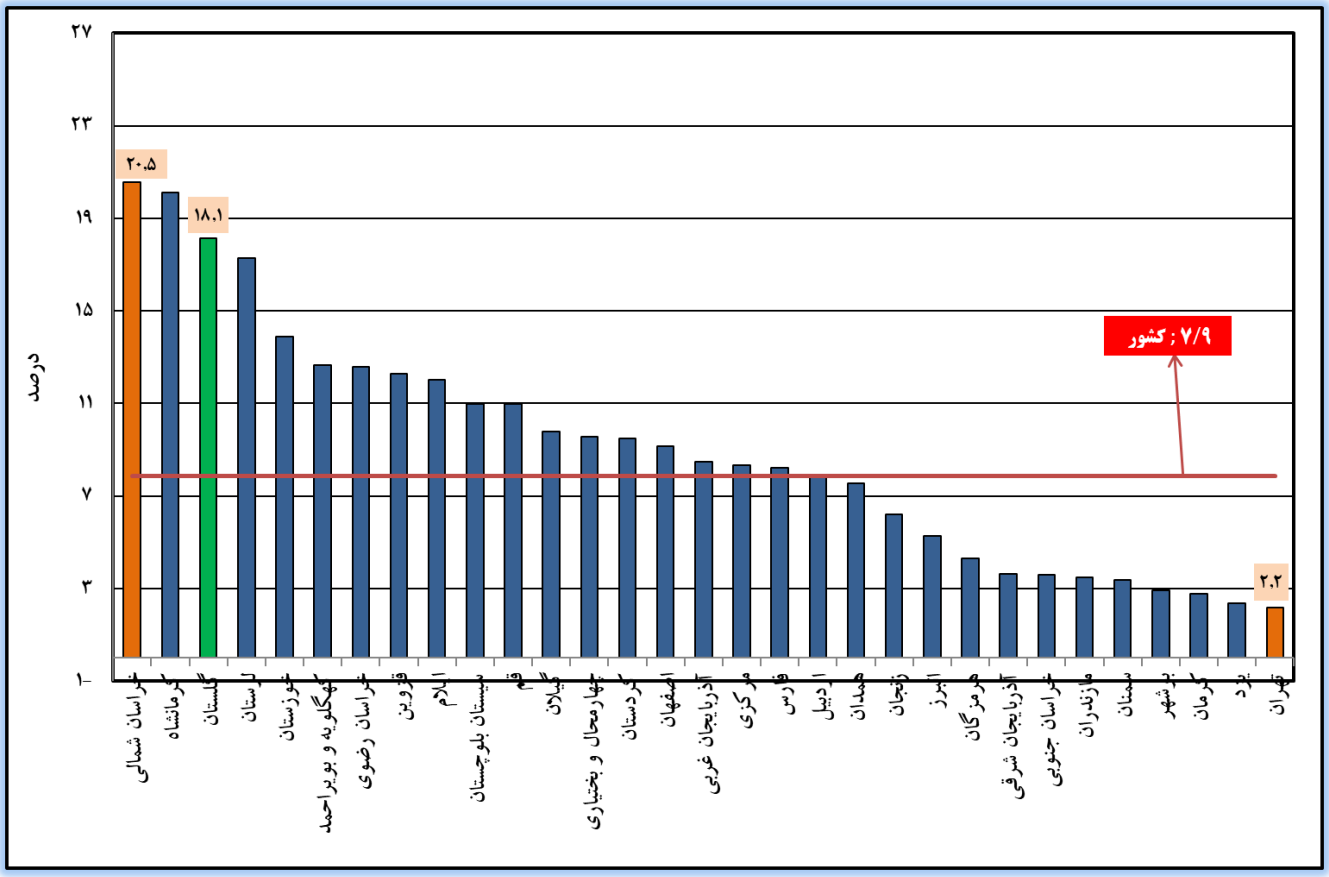

د- سهم شاغلان :

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی استان گلستان نشان می‌دهد که بخش خدمات با ۵۲/۶ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. بخش صنعت با ۲۷/۴ درصد و بخش کشاورزی با ۲۰/۱ درصد در مراتب بعدی قرار دارند. توزیع سهم شاغلان کشور در بخش‌های عمده اقتصادی عبارت است از : بخش خدمات ۵۰/۵ درصد، بخش صنعت با ۳۴/۰ و بخش کشاورزی ۱۵/۵ درصد. **(جدول ۳ و نمودار ۱۱)**

استان گلستان از نظر سهم شاغلان بخش خدمات در جایگاه ۵، بخش کشاورزی جایگاه ۱۱ و در بخش صنعت در جایگاه ۲۶ قرار دارد. **(نمودارهای ۱۲، ۱۳ و ۱۴)**

جدول ۳- سهم شاغلان بخش‌های عمده اقتصادی استان گلستان و کشور

شرح		کشاورزی	صنعت	خدمات
کل کشور	تابستان ۱۴۰۱	۱۵.۸	۳۳.۸	۵۰.۴
	بهار ۱۴۰۲	۱۵.۵	۳۳.۱	۵۱.۳
	تابستان ۱۴۰۲	۱۵.۵	۳۴.۰	۵۰.۵
استان گلستان	تابستان ۱۴۰۱	۲۲.۲	۲۹.۳	۴۸.۵
	بهار ۱۴۰۲	۲۲.۹	۲۶.۱	۵۱.۰
	تابستان ۱۴۰۲	۲۰.۱	۲۷.۴	۵۲.۶

نمودار ۱۱- سهم شاغلان بخش‌های عمده اقتصادی استان گلستان در تابستان ۱۴۰۲

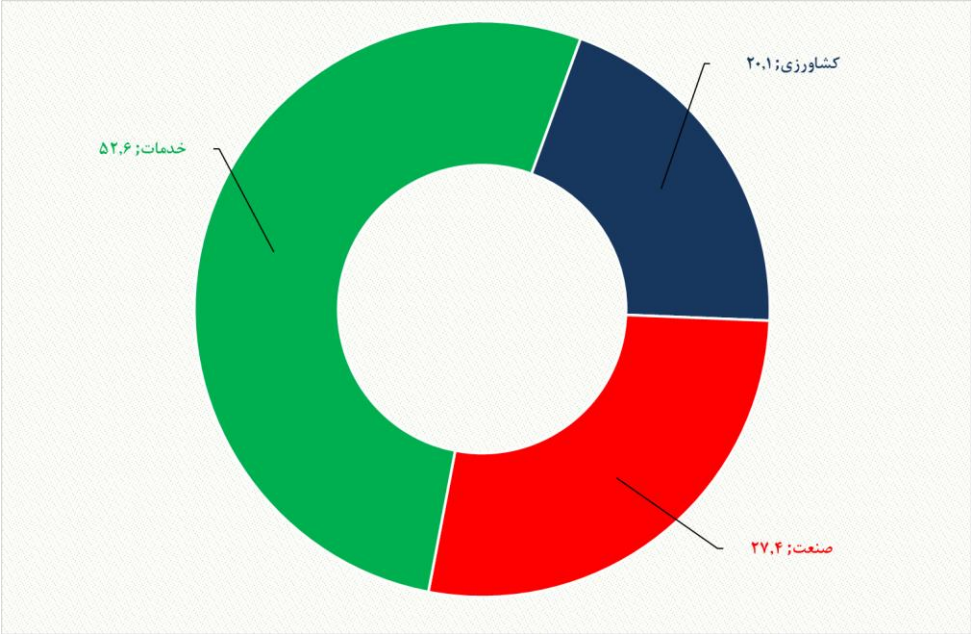

نمودار ۱۲- سهم شاغلان بخش کشاورزی استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲

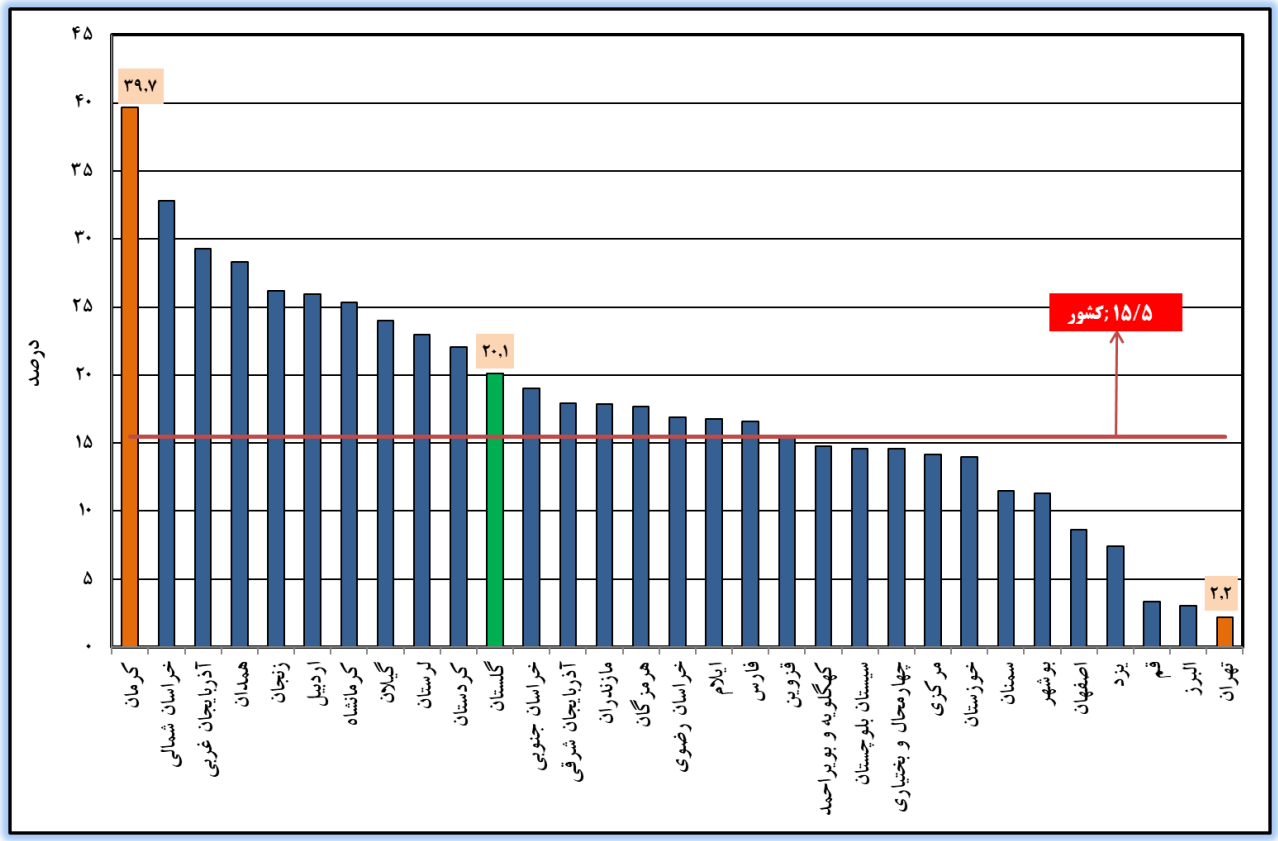

نمودار ۱۳- سهم شاغلان بخش صنعت استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲

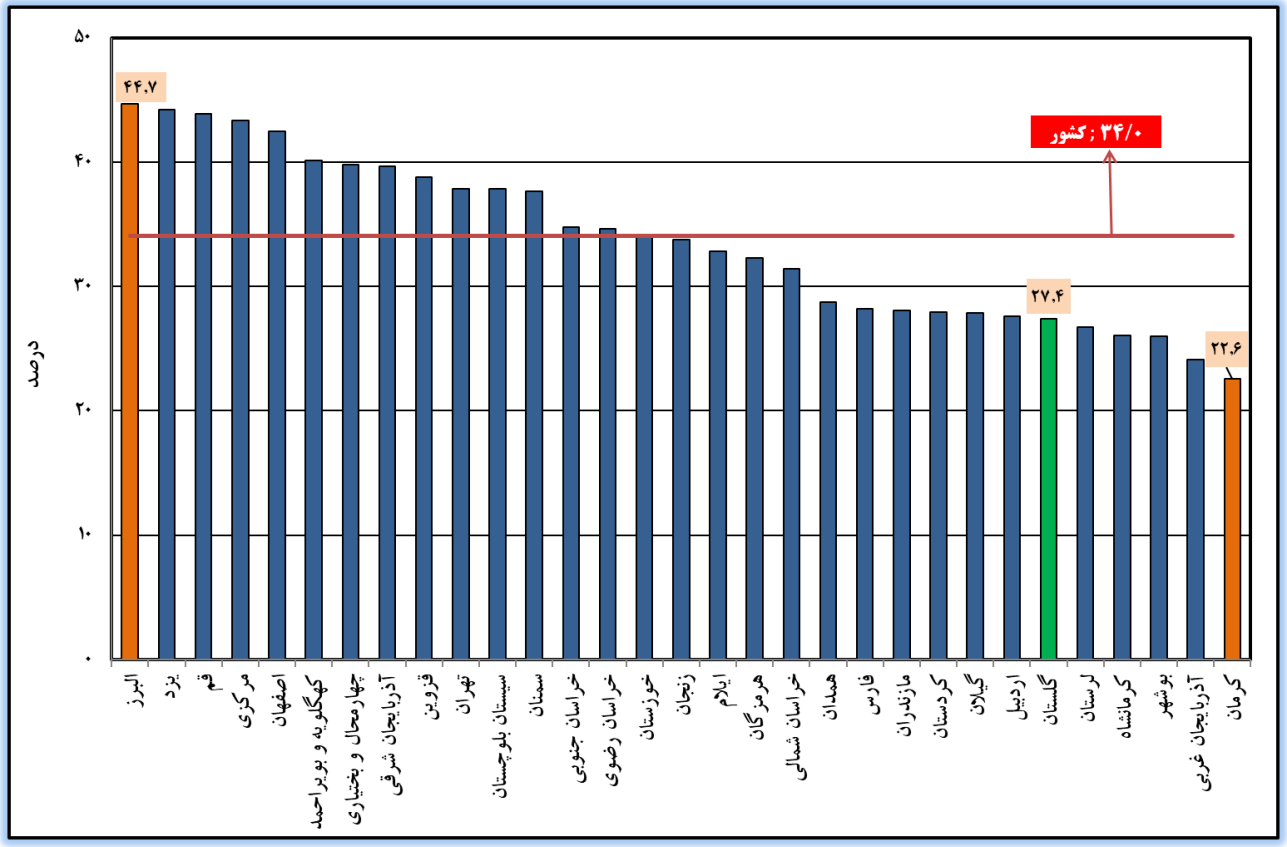
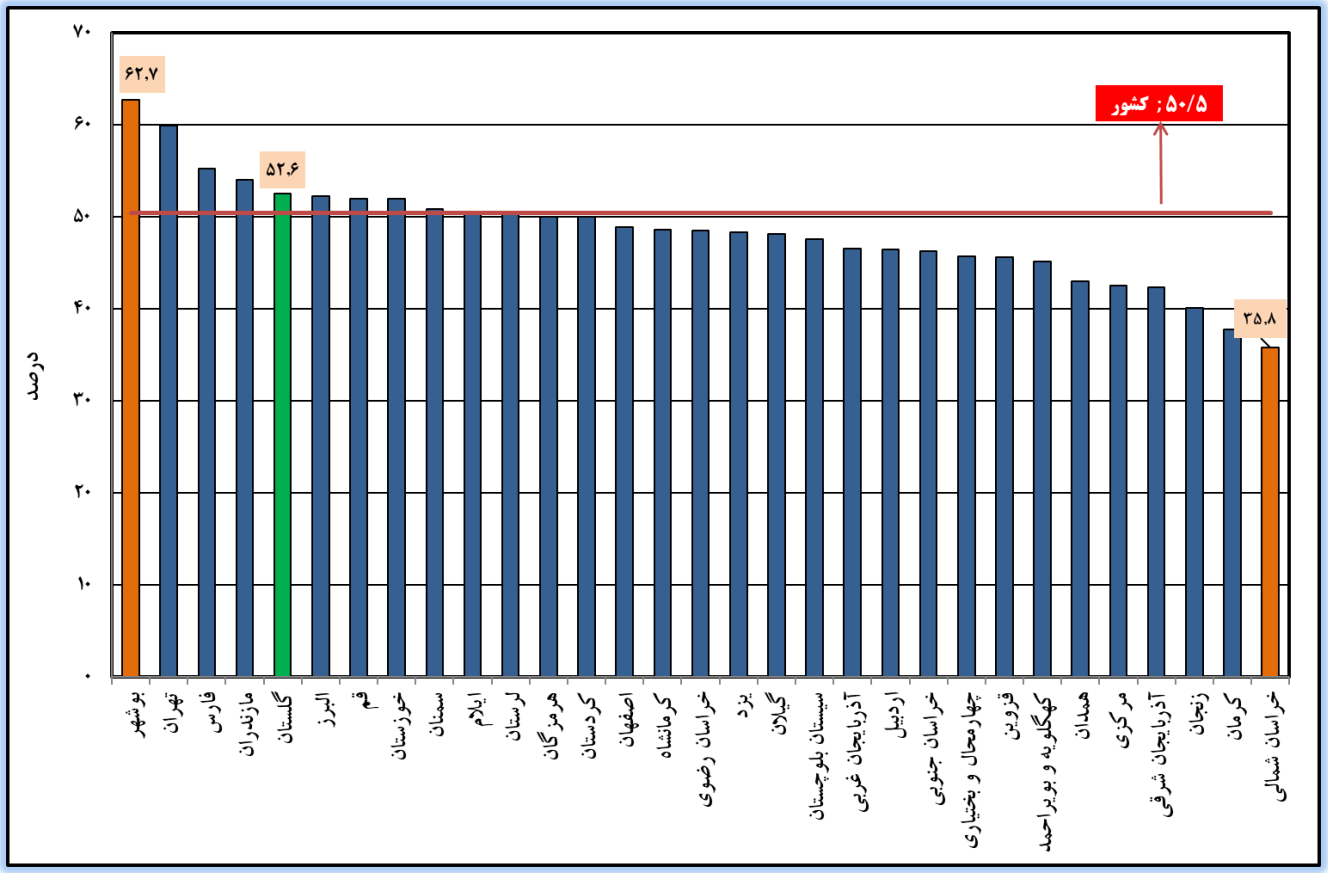
نمودار ۱۴- سهم شاغلان بخش خدمات استان‌های کشور در تابستان ۱۴۰۲